

Nr 278.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till beräkning av vissa inkomster å riksstaten för budgetåret 1934/1935 m. m.; given Stockholms slott den 24 maj 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 maj 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anholder att med hänsyn till de förskjutningar, som under riksdagens lopp inträtt i förutsättningarna för det i statsverkspropositionen framlagda statsregleringsförslaget för budgetåret 1934/1935, få underställa Kungl. Maj:t frågan om vidtagande av ändring i vissa av de i propositionen meddelade inkomstberäkningarna för nämnda budgetår och anför därvid följande:

Utfallet av löpande statsreglering, kassafondens ställning m. m. Vid anmälan av finansplanen i årets statsverksproposition lämnade jag en redogörelse för kassafondens ställning samt för de olika omständigheter, som påverkade utfallet av statsregleringen för innevarande budgetår. Jag erinrade därvid, att kassafonden vid budgetårets ingång utvisade en behållning av 58.92 miljoner kronor. Utfallet av statsregleringen för budgetåret

1933/1934 kunde — framhöll jag vidare — ännu icke med någon större grad av säkerhet förutses. Jag ansåg mig emellertid kunna instämma i ett av riksräkenskapsverket gjort uttalande, att någon mera avsevärd belastning av kassafonden, såvitt då kunde bedömas, knappast syntes vara att emotse. Vid uppgörande av finansplanen för budgetåret 1934/1935 utgick jag också från att behållningen i kassafonden vid utgången av löpande budgetår skulle uppgå till inemot 60 miljoner kronor.

Vid nuvarande tidpunkt av budgetåret föreligga väsentligt större möjligheter att överblicka utfallet av löpande statsreglering än vad förhållandet var vid statsverkspropositionens avlåtande. Till stöd för ett bedömande av läget härutinnan hänvisar jag till en av riksräkenskapsverket jämlikt dess instruktion avgiven beräkning, dagtecknad den 28 april 1934.

Denna beräkning grundar sig på — förutom de inom ämbetsverket förda bokföringsmässiga sammanställningarna av de olika huvudförvaltningarnas månatliga kassarapporter för budgetårets nio första månader — från dessa med flera myndigheter infordrade approximativa uppgifter avseende budgetårets tre sista månader. I de fall, där dessa uppgifter utvisa inkomst- och utgiftsbelopp, som med hänsyn till inkomstillflödet respektive anslagsbelastningen under tidigare år eller på grund av i övrigt kända förhållanden kunna förmodas icke motsvara det blivande utfallet, har riksräkenskapsverket vidtagit enligt verkets uppfattning erforderliga jämkningar.

Beträffande beräkningen av de olika inkomstitlarna framhålles särskilt följande:

Inkomst- och förmögenhetsskatten har för de nio första månaderna av innevarande budgetår brutto influtit med 73.84 miljoner kronor mot 74.90 miljoner kronor under motsvarande period av budgetåret 1932/1933. För hela sistnämnda budgetår uppgick bruttouppbörden till 134.65 miljoner kronor. Med utgångspunkt härifrån skulle bruttouppbörden av inkomst- och förmögenhetsskatten för innevarande budgetår uppgå till 132.74 miljoner kronor. Restitutioner å inkomst- och förmögenhetsskatt, vilka under budgetåret 1932/1933 uppgingo till 2.41 miljoner kronor, beräknas under innevarande budgetår stiga till något över 5 miljoner kronor. Under hänsynstagande härtill har riksräkenskapsverket ansett sig kunna i förevarande beräkning upptaga den under budgetåret 1933/1934 inflytande skatten till 127.00 miljoner kronor.

I fråga om stämpelmedlen, som för budgetårets nio första månader lämnat en behållen inkomst av 34.22 miljoner kronor, har i anslutning till myndigheternas uppskattningar och vissa senare erhållna uppgifter rörande inkomstillflödet under budgetårets tre sista månader beräknats en samlad behållen årsinkomst av 48.00 miljoner kronor. För beräkningen av sistnämnda belopps fördelning på å ena sidan arvsskatt och skatt för gåva samt å andra sidan övriga stämpelmedel saknas säkra hållpunkter. En jämförelse av inkomstillflödet under de olika månaderna av den förflutna delen av innevarande budgetår med inkomstillflödet under motsvarande månader av budgetåret 1932/1933 synes dock giva vid handen, att nettouppbörden av arvsskatt och skatt för gåva kan beräknas uppgå till högst 21.00 miljoner kronor samt följaktligen nettouppbörden av övriga stämpelmedel till lägst 27.00 miljoner kronor. I enlighet härmed har riksräken-

skapsverket i förevarande beräkning utgått från att det väntade underskottet å riksstatstiteln, 4.00 miljoner kronor, helt är att hänföra till upp-
börden av arvsskatt och skatt för gåva.

Å titeln tullmedel hava för budgetårets nio första månader redovisats en nettointkomst av 82.50 miljoner kronor. För budgetårets återstående tre månader har generaltullstyrelsen beräknat en behållen tullmedelsinkomst av 27.50 miljoner kronor. I enlighet härmed skulle sålunda tullmedelsinkomsterna för hela budgetåret uppgå till 110.00 miljoner kronor. Med hänsyn till tullmedlens stigande tendens finner riksräkenskapsverket generaltullstyrelsens uppskattning av inkomstillflödet under budgetårets sista månader vara väl läglig. Riksräkenskapsverket har fördenskull ansett sig i förevarande beräkning kunna upptaga tullmedlen till 111.00 miljoner kronor.

Beräkningarna av inkomsterna från de affärsdrivande verken ansluta sig helt till respektive verkstyrelsers förslag.

Titeln riksgäldskontorets inkomstmedel beräknas för hela budgetåret redovisa ett underskott av 1.23 miljon kronor, väsentligen beroende på minskade ränteinkomster samt vissa kursförluster.

Skattebudgetens sammanlagda inkomster beräknas överstiga de i riksstaten uppförda med 18.36 miljoner kronor. Av nettoöverskottet hänföra sig 8.23 miljoner kronor till sådana titlar, som ingå i den allmänna budgeten, medan 10.13 miljoner kronor hänföra sig till specialbudgeter. För de till sistnämnda grupp hänförliga automobilskattemedlen har beräknats ett överskott av 7.00 miljoner kronor, medan för övriga hithörande titlar framräknats ett överskott av 3.13 miljoner kronor.

Vad utgifterna beträffar, beräknas avsevärd nettobelastning av kassafonden uppstå å fjärde, femte, åttonde och nionde huvudtitlarna, respektive 2.03, 2.67, 2.84 och 1.56 miljoner kronor. Större nettobesparing antages inträda å sjunde huvudtiteln, 0.58 miljon kronor, räntor å statsskulden, 5.03 miljoner kronor, samt avbetalning å statsskulden, 4.00 miljoner kronor.

Den beräknade merutgiften på fjärde huvudtiteln är till huvudsaklig del att hänföra till de under lantförsvaret uppförda olika avlöningsanslagen samt anslagen till mathållning och furagering. Merutgiften å femte huvudtiteln har sin orsak i beräknade överskridanden å bland annat anslagen till moderskapsunderstöd och statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring. Åttonde huvudtitelns överskridanden hänföra sig till största delen till anslagen under folk- och yrkesundervisningen samt nionde huvudtitelns till statens avdikningsanslag och anslaget för släckning av skogseld.

Nettobesparingen å sjunde huvudtiteln beror framför allt därpå, att anslagen till bestridande av kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1933 och för ersättning till städerna för mistad tolag beräknas komma att icke till fullo utnyttjas. Den under räntor å statsskulden beräknade nettobesparingen är huvudsakligen hänförlig till besparade ränteutgifter å 1913 års 4 $\frac{1}{2}$ % lån och 1924 års 5 $\frac{1}{2}$ % lån samt till besparing å anslaget till kursförluster vid likvider i utländsk valuta av räntor å vissa statslån. Anslagsbehållningen under avbetalning å statsskulden faller helt på det under utgifter för kapitalökning anvisade anslaget V C 1, avskrivning av visst i fonden för förslag till statsverket ingående länekapital, och svarar mot den minskade belastning, som följer av underskottet av den beräknade avkastningen av arvsskatten och skatten för gåva.

För riksstatens utgiftstitlar tillsammanantagna skulle enligt beräkningen uppstå en nettobesparing att tillföras kassafonden av 0.27 miljon kronor.

Riksräkenskapsverket sammanfattar resultaten av beräkningarna sålunda:

Såsom tidigare angivits hava sålunda skattebudgetens inkomstitlar beräknats utfalla med ett överskott att tillföras kassafonden å 8.23 miljoner kronor, medan utgiftstitlarna beräknats tillföra kassafonden ett belopp av 0.27 miljon kronor.

Det torde böra framhållas, att i förevarande beräkning — i avvaktan på närmare bestämmelser i ämnet — stämpelmedlen i sin helhet hänförs till allmänna budgeten, även vad angår arvsskatt och skatt för gåva, ehuru belastningen av berörda anslag för avskrivning av visst lånekapital skall svara mot avkastningen av bland stämpelmedlen ingående arvsskatt och skatt för gåva. Därest sistnämnda skatteinkomst skulle anses böra hänföras till specialbudget — jämte motsvarande anslag — blir överskottet till kassafonden från inkomstsidan 12.23 miljoner kronor, varvid å utgiftssidan uppstår en nettomerutgift å 3.73 miljoner kronor, kassafonden till last.

Kassafonden skulle i vartdera fallet genom statsregleringen för budgetåret 1933/1934 komma att ökas med 8.50 miljoner kronor. Då fonden vid budgetårets början uppgick till 58.92 miljoner kronor, skulle alltså kassafonden vid budgetårets utgång utvisa en behållning av 67.42 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets ifrågavarande beräkning synes mig vara i huvudsak väl grundad. Kassafondens behållning skulle alltså enligt denna beräkning vid början av budgetåret 1934/1935 komma att uppgå till 67 å 68 miljoner kronor.

Med hänsyn till den betydelse frågan om statsverkets kassafond har för budgetarbetet anser jag mig böra här något beröra kassafondens ställning och vissa förhållanden, som enligt min uppfattning måste påverka bedömandet av denna fråga.

Vid utgången av budgetåret 1923/1924 — det första budgetåret efter räkenskapsårets omläggning — uppgick kassafondens behållning till i runt tal 62 miljoner. Fonden steg under påföljande budgetår till inemot 77 miljoner, men reducerades under budgetåret 1925/1926 till cirka 62 miljoner kronor, dels genom att omkring 7 miljoner kronor vid statsregleringens uppgörande togs i anspråk å inkomstsidan, dels genom att statsregleringen utföll med ett underskott av nära 8 miljoner. Riksstaten för 1926/1927 upptog å inkomstsidan ett belopp av nära 30 miljoner kronor ur kassafonden; då därjämte budgetutfallet visade ett, om ock obetydligt, underskott, nedbragtes fonden under budgetåret till omkring 31 miljoner kronor. Här-efter steg behållningen i fonden på grund av överskott å inkomstitlarnas avkastning under de tre följande budgetåren successivt, så att den vid utgången av budgetåret 1929/1930 uppgick till inemot 79 miljoner kronor. Vid statsregleringen för 1930/1931 togs ett belopp av 5 miljoner kronor — motsvarande den för samma år beslutade avsättningen till fonden för mötande av förluster å Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 — i anspråk ur kassafonden för budgetens finansiering; denna minskning av fondens behållning ut-

jämnades till en del genom budgetutfallet, så att fonden den 30 juni 1931 uppgick till omkring 76 miljoner kronor. Den av depressionen förorsakade nedgången i statsinkomsterna och svårigheten att under rådande förhållanden åvägabringa balans i budgeten föranledde under budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 en kraftig belastning av kassafonden. Vid uppgörande av riksstat för det förra budgetåret togs ur kassafonden ett belopp av i det närmaste 32 miljoner kronor, varjämte den realiserade budgeten visade ett underskott å omkring 31 miljoner kronor. Riksstaten för det senare budgetåret utföll med ett underskott av nära 30 miljoner kronor. Sammanlagt fick alltså kassafonden för dessa båda statsregleringar lämna ett tillskott av omkring 93 miljoner kronor eller betydligt mera än fondens hela behållning vid inträdet i krisperioden. För att sätta fonden i stånd att möta dessa påfrestningar erhöll fonden enligt beslut vid 1933 års riksdag förstärkning i form av ett kapitalökningsanslag å 75.60 miljoner kronor, för vilket täckning bereddes ur rusdrycksmedelsfonden.

I belysning av erfarenheten från de senaste åren torde det knappast kunna sägas, att kassafondens nuvarande behållning — även med hänsyn tagen till det tillskott, som utfallet av nu löpande budget kan beräknas tillföra densamma — är större än vad som kräves för att fonden i en tid med så ovissa framtidsutsikter på det ekonomiska området som den nuvarande skall kunna fylla sin uppgift såsom regulator vid statsregleringens genomförande.

Men även vissa andra omständigheter böra efter min mening tagas i betraktande vid ett bedömande i nuvarande läge av kassafondens ställning. Under trycket av de senaste årens av krisförhållandena föranledda svårigheter att med löpande statsinkomster balansera statsverkets utgifter hava avskrivningar och avsättningar för förlusttäckning, som eljest borde hava företagits, i ej ringa utsträckning ansetts böra tills vidare uppskjutas. I sådant hänseende torde få erinras, att — på sätt anmälts i årets statsverksproposition (Utgifter för kapitalökning, ingressprotokollet, sid. 18) — i statskontorets och riksgäldskontorets räkenskaper för budgetåret 1932/1933 bokförts förluster till ett sammanlagt belopp av något över 10 miljoner kronor å lån, som utlämnats från statens under dessa myndigheters förvaltning stående utlåningsfonder; medel för täckning av dessa förluster hava icke beräknats i riksstatsförslaget. Ej heller har i löpande budget eller i riksstatsförslaget upptagits någon medelsanvisning för den av 1929 års riksdag beslutade nedskrivningen av statens järnvägars icke räntabla lånekapital; de för de båda ifrågavarande budgetåren i amorteringsplanen upptagna beloppen uppgå till sammanlagt 5.6 miljoner kronor. Likaledes har för innevarande budgetår och enligt riksstatsförslaget för nästa budgetår den hittills brukliga årliga avsättningen till fonden för mötande av förluster å Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 blivit inställd. I nämnda fond kvarstår för närvarande en behållning av 19.50 miljoner kronor. Kreditkassans förlustbalans uppgår enligt 1933 års bokslut till 24.30 miljoner kronor. Härtill kommer förlust å kassans engagemang i Hellefors Bruks Aktiebolag, vars ett dotter-

bolag till kassan tillhöriga preferensaktiekapital hos kassan belånats efter parivärde, 19.50 miljoner kronor. Från samma fond böra även, enligt vad som förutsatts vid 1929 års riksdag, medel beredas för täckning av utgifterna för stöd åt insättarna i vissa sparbanker, vilka utgifter tills vidare bestritts av medel, som tillhandahållits genom riksgäldskontoret; härför torde komma att erfordras något över 10 miljoner kronor. Sammanlagt representera de poster, som här berörts, ett avsättningsbehov å närmare 50 miljoner kronor. I samband härmed bör erinras om den inskränkning av fonderingen för pensioneringsändamål, som genomförts från och med nu löpande budgetår och som inneburit en sammanlagd minskad avsättning av 12.46 miljoner kronor för detta budgetår och 10.66 miljoner kronor för nästa budgetår eller alltså sammanlagt 23.12 miljoner kronor. Slutligen bör i detta sammanhang beaktas den förlust, som läser uppkomma å spannmålsregleringen och som kommer att drabba staten i dess egenskap av garant för Svenska spannmålsföreningen. Denna förlust är avsedd att i första hand täckas genom den särskilda veteavgiften och vissa andra avgifter, men det torde icke få anses uteslutet, att det kan finnas nödigt eller lämpligt att för denna förlusttäckning disponera jämväl medel å den allmänna skattebudgeten.

Vid sidan av kassafonden har statsverket tidigare haft betydande tillgångar av besparade medel i två andra fonder — rusdrycksmedelsfonden och fonden för statsskuldens amortering — vilka vid behov kunnat i viss mån tjänstgöra såsom reserver för kassafonden. Beträffande dessa båda fonders ställning under den tid, som förut lämnade återblick över kassafondens utveckling omfattar, torde här få erinras om följande. Rusdrycksmedelsfonden uppgick den 1 juli 1924 till 54 miljoner kronor och steg därefter successivt till dess den vid början av budgetåret 1931/1932 utgjorde nära 104 miljoner kronor. Amorteringsfonden, vars kapital den 1 juli 1924 utgjorde omkring 11 miljoner kronor, steg till en början långsammare men erhöll, sedan efter beslut av 1926 års riksdag viss del av statens inkomster av rusdrycksmedel börjat tillföras fonden, årligen betydande kapitaltillskott. Trots att ett sammanlagt belopp av ej mindre än inemot 47 miljoner kronor under budgetåren 1929/1930 och 1930/1931 togs i anspråk ur fonden för täckande av förluster å lånemedelskapital och för nedskrivning av vissa kapitaltillgångar, uppgick fondens behållning vid ingången av budgetåret 1931/1932 till 63 miljoner kronor. Båda dessa fonder hava under krisperioden fått lämna ifrån sig huvudparten av sitt kapital för finansiering av skattebudgeten och torde nu kunna sägas vara utan praktisk betydelse för den föreliggande frågans bedömande. Av rusdrycksmedelsfonden togs ett belopp av 83 miljoner kronor i anspråk för finansiering av tilläggsstaten för budgetåret 1932/1933, varvid kassafonden erhöll sin förut omnämnda förstärkning med 75.00 miljoner kronor; återstoden av fondens behållning, 20 miljoner kronor, skulle enligt den vid 1933 års riksdag godkända planen reserveras för att säkerställa anslagen

till vissa speciella nykterhetsändamål, därvid tanken var, att å ena sidan medelsanvisningen till dessa ändamål skulle hållas inom ramen av fondens ränteavkastning, medan å andra sidan överskjutande räntebelopp skulle tillföras fonden. Amorteringsfonden fick lämna ett tillskott av nära 17 miljoner kronor för balansering av riksstaten 1931/1932; vid 1932 års riksdag togs ytterligare ett belopp av 15 miljoner kronor i anspråk ur fonden för täckande av tilläggsanslag å samma budget till bekämpande av arbetslösheten. I budgeten 1932/1933 upptogs å inkomstsidan bland i anspråk tagna kapitaltillgångar 25 miljoner kronor av fondens medel; för tilläggsstaten för samma budgetår togs därefter av fonden ett ytterligare belopp av 35 miljoner kronor. Vid ingången till nu löpande budgetår var fondens kapitalbehållning endast 4.50 miljoner kronor.

Statsverkspropositionen. Såsom framgår av finansplanen i årets statsverksproposition, utvisade efter budgetarbetets slut skattebudgetens utgiftsida ett belopp av 810.59 miljoner kronor. Häri ingingo under nionde huvudtiteln följande till specialbudgeter hörande anslag, nämligen 13.50 miljoner kronor för avsättning till statens mjölkregleringsfond och 1.80 miljon kronor för avsättning till statens slaktdjursfond, till vilka anslag jag får anledning att återkomma i det följande. Skattebudgetens utgifter i övrigt slutade alltså på en summa av 795.29 miljoner kronor.

Summan av skattebudgetens päräkneliga inkomster — inberäknat viss höjning av den till skatteutjämningsmedlens specialbudget hänförliga utjämnings-skatten samt viss ökad avkastning av stämpelmedlen till följd av förhöjda stämpelavgifter för inteckning av skuldebrev — utgjorde 792.59 miljoner kronor. I denna summa ingingo de mot nyssnämnda anslag under nionde huvudtiteln svarande inkomsttitlarna, nämligen accis å margarin med 9.50 miljoner kronor samt skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl med 4 miljoner kronor, vilka intäkter skulle tillgodoföras statens mjölkregleringsfond, ävensom slaktdjursavgifter å 1.80 miljon kronor, vilka avgifter skulle tillflyta statens slaktdjursfond. Frånsett dessa inkomster uppgick alltså skattebudgetens inkomstsida till 777.29 miljoner kronor.

För balansering av skattebudgeten erfordrades sålunda ett belopp av 18 miljoner kronor. I skattebudgetens utgiftssumma ingick ett belopp av 40 miljoner kronor för avbetalning av lån med kort amorteringstid. Enligt finansplanen skulle vid denna utgiftspost bindas förutom nu utgående arvsskatt, upptagen till 26 miljoner kronor, även den extra inkomst- och förmögenhetsskatten, som beräknades giva 8 miljoner kronor; dessa båda inkomstposter ingingo i den beräknade summan av skattebudgetens inkomster. För erhållande av det för avbetalning av lån med kort amorteringstid erforderliga återstående beloppet av 6 miljoner kronor föreslogs införande av en vid sidan av arvs- och gåvoskatten utgående stämpelavgift på bouppteckningar med flera handlingar. För skattebudgeten i övrigt erfordrades följaktligen 12 miljoner kronor. Detta belopp

skulle enligt vad jag i finansplanen föreslog anskaffas genom uttagande för budgetåret 1934/1935 av en särskild skatt å förmögenhet.

Förslag beträffande de särskilda skattehöjningarna m. m. Närmare utformade förslag rörande de skattehöjningar,¹ som sålunda förutsattes i finansplanen, hava sedermera i särskilda propositioner förelagts riksdagen.

Förslag rörande särskild skatt å förmögenhet har framlagts i proposition nr 200. I proposition nr 242 har förslag förelagts riksdagen angående den förut omförmälda stämpelavgiften på bouppteckningar med flera handlingar. I sistnämnda proposition ingår även förslag om höjda stämpelavgifter för inteckning av skuldebrev. Intet av dessa förslag har ännu varit föremål för riksdagens prövning. Icke heller har riksdagen ännu prövat det i proposition nr 37 framlagda förslaget om uttagande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1934 enligt samma grunder som för åren 1932 och 1933.

Däremot har riksdagen godkänt i proposition nr 35 framlagt förslag om ändrade grunder för bestämmande av utjämningskatten ävensom bifallit i proposition nr 219 avlätet förslag om fortsatt tillämpning under nästa budgetår av gällande bestämmelser angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

I proposition nr 257 angående vissa åtgärder till jordbrukets stödjande har Kungl. Maj:t framlagt förslag om uttagande av vissa avgifter i prisreglerande syfte eller för anskaffande av medel för bestridande av kostnaderna för spannmålsregleringen. Förslagen om ifrågavarande avgifter, till vilka jag senare återkommer, hava med vissa jämkningar antagits av riksdagen. Tillika har riksdagen bifallit i proposition nr 259 framlagt förslag därom, att befogenheten att uttaga margarinaccis utsträcker till utgången av juni månad 1935.

Ändringar å budgetförslagets utgiftssida. Under riksdagens lopp hava åtskilliga ändringar vidtagits å budgetens utgiftssida.

Vissa av Kungl. Maj:t i särskilda propositioner framlagda förslag innebära en nettoökning för den allmänna skattebudgeten av omkring 2.50 miljoner kronor. De viktigaste ändrings- och tilläggsförslagen äro följande. Det i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln beräknade anslaget till bekämpande av arbetslösheten å 17 miljoner kronor har, enligt vad som framgår av proposition nr 235, kunnat nedbringas till 9 miljoner kronor, varvid förutsatts *dels* att i enlighet med förslag i proposition nr 230 vissa reservationer skola kvarstå å detta anslag och icke — såsom 1933 års riksdag beslutat — överföras till det å lånebudgeten anvisade anslaget till statliga och statskommunala reservarbeten, *dels ock* att särskilda medel skola anvisas för åtgärder i anledning av ungdomsarbetslösheten. För sistberörda ändamål har sedermera i proposition nr 265 begärts anslag under femte huvudtiteln å 5.50 miljoner kronor. I proposition nr 268 har föreslagits

inrättande av en arrendeegnahmefond och en arrendelånefond, för vilka äskas skattemedelsanslag å kapitalbudgeten av respektive 1.20 och 0.30 miljon kronor; dessa båda anslag träda i stället för det i statsverkspropositionen under fonden för förslag till statsverket beräknade lånemedelsanslaget å 3 miljoner kronor till åtgärder för beredande av jord åt arbetslösa. Bland anslagsbelopp, att utgå av skattemedel, som ej upptagits i statsverkspropositionen men under riksdagens lopp av Kungl. Maj:t äskats, må i övrigt nämnas 1.50 miljon kronor till stöd åt Kalix träindustriaktiebolag (proposition nr 266) och 2 miljoner kronor för utlämnande till Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag av lån för bestridande av kostnader för gråbergsbrytning (proposition nr 273), båda anslagen under fonden för låneunderstöd.

En särställning intaga de av Kungl. Maj:t i nyssnämnda proposition nr 257 framlagda förslagen angående vissa åtgärder till jordbrukets stödjande, vilka förslag innefatta ändring av skattebudgetens utgiftssida beträffande förut omförmälda under nionde huvudtiteln upptagna specialbudgeter. Vissa av de i propositionen föreslagna avgifterna skola ingå till en gemensam fond, jordbrukets prisregleringsfond; för avgifternas överförande till denna fond har under nionde huvudtiteln upptagits ett förslagsanslag å 20 miljoner kronor. Då mjölkregleringsfonden och slaktdjursfonden skola uppgå i den gemensamma fonden, bortfalla de i statsverkspropositionen äskade anslagen för avsättningar till dessa fonder å sammanlagt 15.30 miljoner kronor. Övriga i propositionen föreslagna avgifter skola över ett under nionde huvudtiteln äskat förslagsanslag å 8 miljoner kronor överföras till en särskild fond, benämnd fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen. Enligt de nu nämnda förslagen har skattebudgetens utgiftssida höjts med 12.70 miljoner kronor; denna ökning inverkar dock icke på balanseringen av skattebudgeten.

I vissa fall har riksdagen på initiativ av enskilda motionärer anvisat anslag å allmänna skattebudgeten till högre belopp än det av Kungl. Maj:t föreslagna eller å nästa års riksstat uppfört anslag, som icke varit upptagna i budgetförslaget. Bland dylika utgiftsökningar må nämnas, att riksdagen — i stället för det av Kungl. Maj:t under tredje huvudtiteln äskade reservationsanslaget å 1 miljon kronor för viss gottgörelse åt förut i Ryssland bosatta svenska undersåtar — under samma huvudtitel anvisat ett extra anslag av 2 miljoner kronor såsom avsättning till en fond för lämnande av understöd åt Rysslandssvenskar. Vidare har riksdagen höjt anslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. med 0.12 miljon kronor samt anslaget till byggande av enskilda utfartsvägar med 0.10 miljon kronor. Dessutom har riksdagen å allmänna skattebudgeten uppfört väganlag till belopp av 3.05 miljoner kronor, som enligt riksstatsförslaget skulle bestridas av automobilskattemedel. Slutligen har under femte huvudtiteln uppförts anslag till bidrag till anordnande av vissa erkända alkoholistanstalter med 0.15 miljon kronor, vartill medel i statsverkspropositionen upptagits å lånebudgeten. Å andra sidan kan, sedan riksdagen nedsatt

den av Kungl. Maj:t äskade kapitalökningen för statens avdikningslånefond med 1 miljon kronor, behovet av medelsanvisning för detta ändamål å skattebudgeten beräknas minskat med 0.20 miljon kronor.

Med utgångspunkt från hittills av riksdagen beslutade utgifter och, i den mån beslut av riksdagen ännu icke fattats, från Kungl. Maj:ts förslag i ännu icke avgjorda anslagsfrågor torde man, enligt vad verkställt överslag giver vid handen, hava att räkna med, att allmänna skattebudgeten i förhållande till statsverkspropositionen ökats med 6.87 miljoner kronor. Emellertid har man, enligt vad från riksgäldskontoret inhämtats, att förvänta minskade utgifter för räntor å statsskulden med 2.34 miljoner kronor och för avbetalning å statsskulden med 0.17 miljon kronor. Om hänsyn toges till dessa utgiftsminskningar, skulle allmänna skattebudgetens totalsumma komma att i förhållande till statsverkspropositionen förete en nettoökning av 4.36 miljoner kronor. Till denna ökning kommer nyssnämnda stegring av specialbudgeternas summa med 12.70 miljoner kronor. Skattebudgetens hela ökning skulle alltså uppgå till 17.06 miljoner kronor och dess totalsumma skulle enligt angivna förutsättningar utgöra 827.65 miljoner kronor. Frånräknas berörda specialbudgeter under nionde huvudtiteln å sammanlagt 28 miljoner kronor, erhålles en summa för skattebudgeten i övrigt av 799.65 miljoner kronor. Härvid har i skattebudgeten inräknats det särskilda amorteringsanslaget å 40 miljoner kronor under avbetalning å statsskulden.

Beträffande de förändringar i den i statsverkspropositionen framlagda lånebudgeten, som av Kungl. Maj:t föreslagits i senare avlätna propositioner, har inom finansdepartementet upprättats en sammanställning, vilken torde få såsom bilaga fogas vid statsrådsprotokollet. I sammanställningen redovisas jämväl de beslut, som riksdagen fattat angående beloppet av de av Kungl. Maj:t äskade lånemedelsanslagen. I fråga om täckningen av dylika anslag har riksdagen hittills meddelat beslut endast i vissa fall.

Ny beräkning av vissa inkomsttitlar. Under förhandenvarande förhållanden har jag ansett lämpligt att på nuvarande skede av budgetbehandlingen upptaga spörsmålet om inkomstberäkningarna till förnyad prövning.

För att erhålla material för ett dylikt bedömande har jag, i likhet med vad som skett föregående år, anmodat cheferna för vederbörande verk och företag att till mig inkomma med förnyade beräkningar rörande den sannolika avkastningen för nästa budgetår av följande inkomsttitlar i riksstaten, nämligen stämpelmedel, tullmedel, accis å silke, tobaksskatt, de olika rusdryckemedelstitlarna, inkomst av myntning och justering, kontrollstämpelmedel, fyr- och båkmedel samt överskotten å de fem stora affärsverken och å statens under statskontorets förvaltning stående utlåningsfonder. Härjämte har jag hos riksbankschefen och förste deputeraden i riksgäldskontoret begärt ny beräkning beträffande riksbanksvinsten respektive riksgäldskon-

torets inkomster. För den sedvanliga kontrollräkningen av inkomst- och förmögenhetsskatten har jag låtit införskaffa material från taxeringsnämndsordförandena i riket.

Enligt de mottagna svaren skulle — fränsett stämpelmedlen, till vilka jag senare skall återkomma — anledning till sänkning av de av Kungl. Maj:t tidigare föreslagna beräkningarna föreligga beträffande inkomst av myntning och justering med 0.20 miljon kronor, beträffande kontrollstämpelmedlen med 0.025 miljon kronor, beträffande vissa av statens utlåningsfonder med tillhoppa 0.733 miljon kronor, beträffande riksbanksvinsten med 7.70 miljoner kronor samt beträffande riksgäldskontorets inkomstmedel med 4.075 miljoner kronor. Minskningarna utgöra tillhoppa 12.733 miljoner kronor. Højningar hava däremot föreslagits beträffande tullmedlen med 5 miljoner kronor, beträffande omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker med 3 miljoner kronor, beträffande fyr- och båkmedlen med 0.50 miljon kronor, beträffande telegrafverkets överskott med 1 miljon kronor och beträffande överskottet från statens järnvägar med 2.50 miljoner kronor. Tillhoppa belöpa sig højningarna till 12 miljoner kronor.

Rörande beräkningen av de särskilda inkomsttitlarna ber jag att få anföra följande.

De beräkningar rörande avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten, som verkstälts med ledning av det från taxeringsnämndsordförandena inkomna materialet, synas ge vid handen, att det sammanlagda debiterade skattebeloppet kan antagas bliva något högre än det belopp, som legat till grund för statsverkspropositionens beräkning av inkomsttiteln. Skillnaden hänför sig till större delen till utfallet av bolagens taxeringar. Det föreliggande materialet ger emellertid knappast tillräcklig anledning att höja statsverkspropositionens beräkning, vilken slutar på 122 miljoner kronor.

Stämpelmedlen äro i riksstaten för löpande budgetår upptagna med 52 miljoner kronor, varav 25 miljoner kronor beräknats belöpa på arvsskatt och skatt för gåva samt 27 miljoner kronor å övriga stämpelmedel. Riksräkenskapsverket uppskattar, såsom framgår av verkets i det föregående återgivna beräkning rörande utfallet av löpande statsreglering, avkastningen av stämpelmedlen för innevarande budgetår till sammanlagt 48 miljoner kronor och beräknar, att därav uppbörden av arvsskatt och skatt för gåva uppgår till högst 21 miljoner kronor samt uppbörden av övriga stämpelmedel till lägst 27 miljoner kronor. Att avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen icke skulle komma att under budgetåret uppgå till det i riksstaten upptagna beloppet var vid riksstatens fastställande förutsett. Det i budgeten beräknade beloppet 25 miljoner kronor angavs av särskilda utskottet uttryckligen motsvara skattens avkastning för helt år; på grund av tidpunkten för skattehøjningarnas ikraftträdande och sättet för uppbörd av skatten kan endast en del av årsbeloppet förväntas inflyta det första året. För att undvika att kassafonden finge vidkännas belastning till följd av

uppkommande underskott vidtog riksdagen den anordningen, att det belopp, varmed amorteringsanslaget skulle få belastas, fastställdes till samma belopp, som efter budgetårets slut beräknades hava influtit å inkomstiteln. Det väntade underskottet å skattens avkastning påverkar således icke budgetutfallet i övrigt.

I statsverkspropositionen hava stämpelmedlen för nästkommande budgetår upptagits till sammanlagt 62 miljoner kronor, varav 26 miljoner kronor hänförs till arvsskatt och skatt för gåva samt 6 miljoner kronor till den föreslagna nya bouppteckningsstämpeln; på övriga stämpelmedel hava alltså beräknats komma ett belopp av 30 miljoner kronor.

I den från generalpoststyrelsen överlämnade nya förslagsberäkningen uppskattas stämpelmedelsuppbörden genom postverket för nästkommande budgetår till 57 miljoner kronor. Därvid har, enligt vad jag inhämtat, ökningen av stämpelmedelsuppbörden till följd av den år 1933 beslutade höjningen av arvs- och gåvobeskattningen uppskattats till 7 miljoner kronor, den föreslagna bouppteckningsstämpeln beräknats nästa budgetår inbringa 3.5 miljoner kronor samt höjningen av skuldebrevsstämpeln och avskaffandet av inteckningsförnyelserna antagits komma att giva en nettoökning för nästa budgetår av 0.5 miljon kronor. Utöver de genom postverket inflytande stämpelmedlen kommer viss stämpelmedelsuppbörd genom länsstyrelserna och statskontoret.

Innan erfarenhet vunnits om den avkastning av arvs- och gåvobeskattningen, som är att påräkna efter den i följd vidtagna höjningen av skattesatserna, möta vissa särskilda svårigheter vid bestämmandet av det belopp, varmed stämpelmedlen böra upptagas i riksstaten. För egen del vill jag förorda, att avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen uppföres med det av särskilda utskottet i följd beräknade årsbeloppet av 25 miljoner kronor samt att den föreslagna bouppteckningsstämpeln för nästa budgetår upptages med allenast 3 miljoner kronor, motsvarande hälften av den beräknade årsavkastningen. Vad övriga stämpelmedel angår synes det mig befogat att vidhålla den i statsverkspropositionen gjorda beräkningen, enligt vilken uppbörden härav nästa budgetår kommer att uppgå till 30 miljoner kronor. Förevarande inkomstitel i dess helhet skulle alltså uppföras med 58 miljoner kronor.

Med nu förordade beräkning av avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen samt bouppteckningsstämpeln och då någon ändring av den i rikstatsförslaget upptagna siffran för extra inkomst- och förmögenhetsskatten icke ifrågasättes, skulle för amortering av den extraordinära upplåningen under nästa budgetår stå till förfogande $(25 + 3 + 8 =)$ 36 miljoner kronor i stället för det i statsverkspropositionen beräknade beloppet av 40 miljoner kronor. Jag gör i det följande framställning om att det under avbetalning å statsskulden äskade anslaget till avskrivning av visst i fonden för förlag till statsverket ingående lånekapital upptages med ett till 36 miljoner kronor nedsatt belopp.

I fråga om beräkningen av tullmedlen har i en av generaltulldirektören till mig överlämnad promemoria anförts följande:

Den debiterade uppbörden av tullmedel under juli—april månader av budgetåret 1933/1934 har uppgått till i runt tal 97.1 miljoner kronor. Restitutionerna av tullmedel under samma tid hava belöpt sig till omkring 3.7 miljoner kronor. För återstående delen av budgetåret torde beloppen kunna uppskattas till respektive 21 miljoner och 0.8 miljon kronor. Uppbörden av tullmedel under innevarande budgetår i avrundat tal skulle således uppgå till 118.1 miljoner kronor brutto eller efter avdrag av beräknade restitutioner, 4.5 miljoner kronor, till 113.6 miljoner kronor, utgörande 3.4 miljoner kronor mindre än vad inkomsten av tullmedel upptagit till i riksstaten för budgetåret 1933/1934.

Tullmedelsinkomsten för innevarande budgetår, sådan den nu beräknats, visar ungefär samma belopp som tullmedelsuppbörden för nästföregående budgetår, vilken uppgick till 113.8 miljoner kronor. En jämförelse månad för månad av de båda budgetåren giver vid handen, att uppbördssiffran för envar av detta budgetårs sex första månader ligger under motsvarande siffra för budgetåret 1932/1933, medan uppbördsbeloppet för var och en av de fyra övriga hittills tilläandagångna månaderna av budgetåret 1933/1934 angiver icke oväsentligt högre siffror än däremot svarande månadsbelopp för budgetåret 1932/1933. Det vill därav synas, som om en period av mera bestämd förbättring i tullmedelsinkomsterna numera inträtt; och särskilt den sistförflutna månadens numera kända tullmedelsuppbörd, vilken brutto belöpte sig till 11.4 miljoner kronor mot allenast 9.2 miljoner kronor samma månad i fjol, giver anledning till förväntan, att inkomsterna av tullmedlen äro stadda i en viss stegring. Huru länge och i vilken omfattning denna stegring kan komma att fortgå, är givetvis mycket ovisst. Åtskilliga omständigheter tala emellertid för att det nästinstundande budgetåret skall med avseende å uppbörden av tullmedel te sig icke obetydligt bättre än det innevarande. Räknar man från denna utgångspunkt med att bruttouppbörden för förra hälften av budgetåret 1934/1935 når ungefär samma höjd som bruttouppbörden för motsvarande del av budgetåret 1932/1933 och att bruttouppbörden för senare hälften av förstnämnda budgetår stannar vid enahanda belopp som bruttouppbörden för senare hälften av budgetåret 1931/1932, skulle bruttouppbörden av tullmedel för budgetåret 1934/1935 uppgå till i runt tal 126 miljoner kronor.

Därest restitutionerna av tullmedel komma att belöpa sig till omkring 5.5 miljoner kronor, eller ett belopp lika med det, vartill sådana restitutioner uppgått under tiden januari—december månader 1932, och 1 miljon kronor högre än det för innevarande budgetår beräknade tullrestitutionsbeloppet, skulle följaktligen 120.5 miljoner kronor, eller i avrundat tal 121 miljoner kronor, utgöra det nettobelopp, med vilket tullmedel, såvitt nu kan bedömas, torde kunna förväntas inflyta under budgetåret 1934/1935. Härvid bortses från sådana å tulluppbörden inverkan större förändringar i gällande tullsatser eller mera genomgripande nya importregleringsåtgärder, som kunna komma att vidtagas.

Även jag anser det befogat att, särskilt med hänsyn till de senaste månadernas delvis ganska starka stegring av tulluppbörden, höja den i riksstatsförslaget upptagna beräkningen av tullmedlen för nästkommande budgetår. Ehuru med tvekan finner jag mig därvid böra godtaga den slut-siffra, till vilken generaltulldirektören kommit, eller 121 miljoner kronor.

Beträffande accis å silke finner jag i likhet med generaltulldirektören skäl icke föreligga till ändring i statsverkspropositionens beräkning.

I anslutning till vad från tobaksmonopolets sida ifrågasatts anser jag, att avkastningen av tobaksskatten för nästa år likaledes bör upptagas med det i statsverkspropositionen beräknade beloppet eller 75 miljoner kronor.

Den av tillförordnade chefen för kontrollstyrelsen föreslagna uppräknigen av inkomsten av omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker med 3 miljoner kronor till 83 miljoner kronor finner jag väl grundad. Beträffande övriga bland rusedrycksmedlen ingående titlar — brännvinstillverkningsskatt, rusedrycksförsäljningsmedel och malt-skatt — har från kontrollstyrelsens sida icke förordats någon ändring i de i statsverkspropositionen framlagda beräkningarna. Jag har icke heller anledning att på dessa punkter föreslå någon avvikelse från riksstatsförslaget.

Erinras må härefter, att enligt det på föredragning av chefen för socialdepartementet i proposition nr 162 framlagda förslaget till kungörelse angående handel med farmaceutiska specialiteter tillverkare av dylik vara eller, där fråga är om specialitet som framställes utom riket, ombud för tillverkaren skall hava att för registrering av varan erlägga *dels* viss ansökningsavgift, *dels* viss årlig avgift. Enligt vad i propositionen föreslås skola inflytande avgifter användas för täckande av statsverkets utgifter för kontroll å handeln med ifrågavarande specialiteter. För redovisningen av de föreslagna avgifterna bör bland uppbörd i statens verksamhet upptagas en ny inkomstitel med benämningen avgifter för kontroll å handeln med farmaceutiska specialiteter. Avkastningen av avgifterna under budgetåret 1934/1935 har uppskattats till 0.044 miljon kronor. Mot denna beräkning har jag icke något att erinra.

Beträffande de under uppbörd i statens verksamhet upptagna titlarna inkomst av myntning och justering samt kontrollstämpelmedel finner jag tillräcklig anledning icke föreligga att nu föreslå någon avvikelse från de i statsverkspropositionen upptagna beloppen.

Med avseende å fyr- och båkmedlen har generaltulldirektören meddelat, att uppbörden under månaderna juli—april detta budgetår belöpt sig till 2.6 miljoner kronor mot 2.2 miljoner kronor under samma månader nästföregående budgetår. Då uppbörden under denna titel för hela budgetåret 1932/1933 uppgick till 2.8 miljoner kronor, har generaltulldirektören funnit innevarande budgetårs motsvarande uppbörd kunna beräknas till åtminstone 3.2 miljoner kronor. På grund härav och då en viss ökning i fartygstrafiken med utlandet tills vidare emotsåges, har generaltulldirektören ansett nettoinkomsten å titeln för nästa budgetår kunna beräknas till 3.50 miljoner kronor. Denna beräkning finner jag mig böra biträda.

Postverkets överskott för nästa budgetår beräknades av generalpoststyrelsen i dess för statsverkspropositionen avgivna inkomstberäkning till 16.50 miljoner kronor men höjdes i riksstatsförslaget enligt riksräkenskaps-

verkets hemställan till 17.50 miljoner kronor. I en nu till mig från generalpoststyrelsen överlämnad promemoria har anförts, att frankoteckensuppbörden under den tid, som förflutit sedan styrelsen avgav nämnda beräkning, visat något stigande tendens samt att styrelsen därför med ledning av verkställda överslagskalkyler rörande postverkets inkomster och driftkostnader ansåge sig numera kunna räkna med en så stor ökning i postverkets inkomster under budgetåret 1934/1935 i förhållande till styrelsens tidigare beräkning, att det skulle bli möjligt att under budgetåret till statsverket inleverera det i riksstatsförslaget beräknade beloppet. För egen del har jag icke funnit anledning att ifrågasätta någon avvikelse på denna punkt från riksstatsförslagets beräkning.

Telegrafverkets överskott uppgick under budgetåret 1932/1933 till 28.17 miljoner kronor och uppskattades för innevarande budgetår i den av telegrafverket i slutet av 1933 avgivna inkomstberäkningen till 27.3 miljoner kronor. I statsverkspropositionen upptogs överskottet för budgetåret 1934/1935 till 28 miljoner kronor. För år 1933 uppgick överskottet å rörelsen till 30.08 miljoner kronor, och under budgetåret 1933/1934 torde komma att till statsverket inlevereras överskottsmedel till belopp av 30.83 miljoner kronor. Av chefen för telegrafverket har i fråga om beräkningen av överskottet för nästa budgetår föreslagits en jämkning uppåt av statsverkspropositionens siffra med 1 miljon kronor till 29 miljoner kronor. Med hänsyn till den under fjolåret uppkomna vinsten synes mig denna siffra vara alltför låg. Utan åsidosättande av nödig försiktighet torde riksstatsförslagets beräkning kunna höjas till 31 miljoner kronor.

Överskottet å statens järnvägar för 1934/1935 har i statsverkspropositionen uppförts med 8.50 miljoner kronor. Härav motsvarar ett belopp av 1.31 miljon kronor ej reglerat fraktgarantitillägg för malmbanan för år 1932, för vars reglerande särskilt lånemedelsanslag äskats under fonden för förslag till statsverket. Det till budgetåret 1934/1935 hänförliga överskottet har alltså beräknats till i runt tal 7 miljoner kronor. Härvid har icke i vidare mån än nu sagts hänsyn tagits till statens järnvägar tillkommande frakttillägg för malmbanan. Enligt en av chefen för statens järnvägar till mig överlämnad promemoria anses det berättigat att nu räkna med följande förbättring i överskottet från järnvägarna mot vad förut antagits, nämligen för ökad inkomst av malmtrafik med 1 miljon kronor, för ökad inkomst av övrig trafik med 1 miljon kronor och i form av utgiftminskning med 1 miljon kronor eller tillhoppa 3 miljoner kronor. Det tidigare beräknade överskottet av 7 miljoner kronor skulle alltså höjas till 10 miljoner kronor, vartill kommer förenämnda anslag å 1.31 miljon kronor för täckande av 1932 års återstående fraktgarantitillägg, eller sammanlagt 11.31 miljoner kronor. Detta belopp har i promemorian avrundats nedåt till 11 miljoner kronor. För egen del anser jag mig, om ock med någon tvekan, kunna förorda, att det inom järnvägsstyrelsen beräknade beloppet avrundas uppåt till 12 miljoner kronor.

Beträffande överskottet av statens vattenfallsverk, i statsverkspropositionen upptaget till 17.50 miljoner kronor, har verkets chef meddelat, att det med hänsyn till rådande osäkerhetstillstånd beträffande vattentillgång vore svårt att med säkerhet beräkna storleken av det överskott å statens vattenfallsverks verksamhet, som kunde bli inlevererat till statsverket under budgetåret 1934/1935, men att det emellertid icke syntes föreligga anledning att vidtaga någon ändring av det i innevarande års statsverksproposition beräknade beloppet av 17.50 miljoner kronor. Mot denna beräkning har jag icke något att erinra.

I likhet med chefen för domänverket finner jag anledning icke föreligga till ändring i den i riksstatsförslaget upptagna beräkningen av överskottet av domänverket till 10 miljoner kronor.

De från statskontoret och riksgäldskontoret föreslagna ändringarna i överskotten å statens utlåningsfonder innebära minskningar med tillhopa 819,000 kronor samt öknings med sammanlagt 86,000 kronor; här skulle alltså uppstå en nettominskning å 733,000 kronor. Minskningsgar hava föreslagits för statens bostadslånefond med 100,000 kronor — beroende på att riksdagen beslutat sänkning till 4.5 procent av räntan å de lån från denna fond, som löpa med 5 procent ränta — vattenkraftslånefonden med 50,000 kronor, statens avdikningslånefond med 15,000 kronor, egnahemslånefonden med 400,000 kronor — föranledd av att riksdagen beslutat en längre gående räntesänkning än den av Kungl. Maj:t föreslagna — täckdikningslånefonden med 15,000 kronor, kraftledningslånefonden med 65,000 kronor, spannmålslagerhusfonden med 5,000 kronor, lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift med 9,000 kronor, statens slakterilånefond med 15,000 kronor samt rederilånefonden med 145,000 kronor. Højningar hava beräknats för allmänna järnvägslånefonden med 50,000 kronor, för jordförmedlingsfonden med 10,000 kronor, för hemslöjdslånefonden med 1,000 kronor, för lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare med 15,000 kronor samt för fonden för låneunderstöd med 10,000 kronor. Mot dessa beräkningar har jag icke annat att erinra än att — enär riksdagen numera bifallit ett motionsvis väckt förslag om sänkning av räntan för visst lån från fonden för låneunderstöd, vilken räntesänkning medför en inkomstminskning av i runt tal 8,000 kronor — den i statsverkspropositionen gjorda beräkningen av fondens avkastning icke torde böra höjas. För utlåningsfonderna uppkommer sålunda en nettominskning av 0.743 miljon kronor.

Beträffande statsverkets andel i riksbankens vinst framhöll jag i statsverkspropositionen, att tillförlitliga hållpunkter då ännu saknades för beräkning av riksbanksvinstens belopp för år 1934. Enligt min mening finnes ej tillräcklig anledning räkna med att icke riksbanken skulle kunna för nämnda år till statsverket inleverera vinstmedel motsvarande det för år 1933 uppskattade beloppet, 13 miljoner kronor. I likhet med riksräkenskapsverket ansåg jag mig böra för budgetåret 1934/1935

upptaga denna inkomsttitel med nämnda belopp. Bankofullmäktige hava nu — under förutsättning bland annat att utlåningen inom landet blir av i genomsnitt samma omfattning som den nuvarande utlåningen — beräknat nettovinsten å den egentliga bankrörelsen till 3.70 miljoner kronor. Härtill bör läggas den beräknade vinsten på avbetalningslånefonden, 1.60 miljon kronor, varigenom hela nettovinsten för år 1934 skulle bli 5.30 miljoner kronor. En så långt gående nedsättning av riksbanksvinsten synes mig dock knappast av föreliggande omständigheter påkallad. I enlighet med de allmänna förutsättningar rörande konjunkturutvecklingen, som i övrigt ligga till grund för de nu framlagda inkomstberäkningarna, förefaller det icke oberättigat att antaga ett något förbättrat resultat av rörelsen. Då dessutom vissa i beräkningen upptagna utgifter synas vara av beskaffenhet att de icke under nuvarande förhållanden behöva bestridas av löpande inkomster, har jag ansett mig böra förorda, att förevarande inkomsttitel uppföres med 7 miljoner kronor.

Mot den av riksgäldskontoret föreslagna beräkningen av riksgäldskontorets inkomstmedel, vilken slutar på 17.80 miljoner kronor, har jag icke något att erinra. Minskningen i förhållande till det i statsverkspropositionen upptagna beloppet — vilken minskning uppgår till 4.075 miljoner kronor — beror till övervägande del på de av Skandinaviska Kreditaktiebolaget gjorda återbetalningarna å statens lån till bolaget och därmed bortfallande ränteinkomster för riksgäldskontoret. De minskade inkomsterna motsvaras i viss utsträckning av minskade ränteutgifter, vilket bidragit till den förut omnämnda sänkningen av anslagen till räntor å statsskulden.

De av mig nu förordade höjningarna och minskningarna i statsverkspropositionens inkomstberäkningar taga i stort sett ut varandra och resultera i en nettoökning av allenast 0.23 miljon kronor.

Enligt vad i den förut omförmälda propositionen nr 257 föreslagits skola till jordbrukets prisregleringsfond ingå — förutom margarinaccis, skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl samt slaktdjursavgifter, vilka avgifter finnas upptagna i riksstatsförslaget — de belopp, som inflyta genom införselavgift å havre, majs och därmed jämförliga fodermedel, skatt å importerat kli samt särskilda avgifter vid export eller import av kött, fläsk och ägg. Samtliga ifrågavarande inkomster med undantag av margarinaccisen, vilken alltjämt bör i riksstaten upptagas särskilt för sig, torde böra redovisas å en gemensam riksstatstitel, vilken lämpligen bör uppföras under rubriken uppbörd i statens verksamhet, med benämningen »Avgifter för prisreglering på jordbrukets område». Denna titel bör i enlighet med vad som förutsatts i proposition nr 257 uppföras med 10.50 miljoner kronor. De i riksstatsförslaget uppförda särskilda titlarna för oljekaksskatt och slaktdjursavgifter böra härvid utgå. Margarinaccisen bör bibehållas vid det i statsverkspropositionen upptagna beloppet, 9.50 miljoner kronor.

För avsättning till fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen äro enligt samma proposition avsedda inkomsterna av den särskilda avgiften å inom landet befintlig utländsk havre och majs, tillverkningsskatten å vetekli samt veteavgiften. För redovisningen å riksstaten av dessa inkomster bör, likaledes under uppbörd i statens verksamhet, uppföras en gemensam titel, vilken torde kunna benämnas »Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen». Avkastningen å denna titel bör för nästa budgetår beräknas till 8 miljoner kronor.

Såsom förut påpekats, bilda de nu nämnda avgifterna tillsammans med de under nionde huvudtiteln uppförda två förslagsanslagen till avsättning till jordbrukets prisregleringsfond och till avsättning till fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen tvenne specialbudgeter. De belopp, med vilka här ifrågavarande avgifter uppföras å riksstaten, påverka alltså icke budgetens balansering i övrigt.

Sammanfattning. Enligt de beräkningar, vid vilka jag sålunda stannat, skulle för finansiering av nästkommande budgetårs riksstat stå till förfogande 823.⁵² miljoner kronor eller 12.⁹³ miljoner kronor mera än i statsverkspropositionen beräknats. I denna inkomstsumma ingår avkastningen av arvs- och gåvobeskattningen, den föreslagna bouppteckningsstämpeln samt extra inkomst- och förmögenhetsskatten, vilka å utgiftssidan motsvaras av anslag till avbetalning å statsskulden, med sammanlagt 36 miljoner kronor mot i statsverkspropositionen beräknade 40 miljoner kronor. Vidare hava i inkomstsumman inräknats de till förenämnda två specialbudgeter under nionde huvudtiteln hörande titlarna å sammanlagt 28 miljoner kronor, varav endast ett belopp av 15.³⁰ miljoner kronor upptogs i statsverkspropositionen. Till skattebudgeten i övrigt hörande titlar visa alltså en nettoökning av 4.²³ miljoner kronor.

De förändringar av skattebudgetens utgiftssida, som i det föregående redovisats, representera en stegring med 13.⁰⁶ miljoner kronor av det i statsverkspropositionen upptagna beloppet, 810.⁵⁹ miljoner kronor. Härvid har hänsyn tagits *dels* till den nedsättning av det under avbetalning å statsskulden upptagna särskilda amorteringsanslaget, som blir en följd av nedräkningen av däremot svarande inkomstitlar, *dels* till den höjning av anslagen under nionde huvudtiteln, som sammanhänger med redovisningen av nyssnämnda specialbudgeter.

Mot utgifter å 823.⁶⁵ miljoner kronor skulle alltså stå inkomster å 823.⁵² miljoner kronor. På nuvarande stadium av riksdagens budgetarbete, då anslagsäskanden till betydande belopp ännu kvarstå obehandlade, torde det icke vara erforderligt att närmare än som här skett yttra sig om sättet för åvägbringande av balans mellan inkomstsida och utgiftssida vid statsregleringen.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att förutsättningarna för statsregleringen 1934/1935 väl i stort sett kunna sägas vara desamma, som

då årets statsverksproposition framlades, men att de förskjutningar som inträtt gått i riktning mot att göra budgetläget mera spänt. Visserligen ha på flera punkter ökningar av inkomsterna kunnat antagas, men de motvägas på andra håll av minskningar, framför allt av den synnerligen betydande nedräkning som måst företagas i fråga om riksbanksvinsten. En viss svårighet har alltså mött att bereda plats för den höjning på något mer än 4 miljoner kronor av den allmänna skattebudgetens utgiftssida, varom tidigare talats. Med någon tvekan har jag föreslagit att uppskatta inkomsten från statens järnvägar en miljon högre än järnvägsstyrelsen beräknat och tullmedlen till hela det belopp av 121 miljoner kronor, som chefen för tullverket i sin förut omförmälda promemoria upptagit. Fastän en rad omständigheter, till vilka jag i det följande återkommer, göra det önskvärt att vid budgetens beräkning eftersträva en viss säkerhetsmarginal, har jag ansett nu nämnda höjningar försvarliga, då det därigenom blivit möjligt att begränsa de nya inkomsterna av skattemedel till vad som i statsverkspropositionen föreslagits.

Förutsättning för den sålunda åvägabragta balansen mellan inkomster och utgifter är, att på de punkter, där riksdagen ännu icke fattat beslut, inga sådana ändringar företagas i Kungl. Maj:ts förslag, som väsentligt påverka skattebudgetens utgiftssida. Vad lånebudgeten beträffar, är den i detta sammanhang av betydelse endast i den mån dess omfattning påverkar storleken av anslagen för amortering av statsskulden. Jag utgår från att någon ökning av den extraordinära upplåningen icke behövs antagas och därför icke heller någon ökning av den extra amorteringen. En eventuell minskning av lånemedelsanslagen får å andra sidan anses lämna denna amortering oberörd. Enighet torde råda därom, att den extraordinära upplåningen icke bör tillåtas belasta kommande budgeter längre än som är nödvändigt och att sålunda varje möjlighet att förkorta amorteringstiden bör tillvaratagas. I statsverkspropositionen beräknades de sammanlagda beloppen av lån med kort amorteringstid under nu löpande och nästkommande budgetår till omkring 270 miljoner kronor. Genom redan beslutade minskningar på årets tilläggsstat och nästa riksstat har denna summa bragts ned till något över 250 miljoner kronor. Då den under nu löpande budgetår inflytande amorteringssumman beräknas uppgå till omkring 20 miljoner kronor, skulle vid nästa budgetårs början beloppet av lån med kort amorteringstid uppgå till högst något över 230 miljoner kronor, och återbetalningstiden skulle icke behöva beräknas överskrida sex år. Därvid antages, att de för amortering avsedda skatterna, som under nästa budgetår upptagas till 36 miljoner kronor, under de följande åren i genomsnitt komma att giva en avkastning på 40 miljoner kronor.

Till denna beräkning liksom till den förut lämnade redogörelsen kunna lämpligen knytas vissa allmänna anmärkningar rörande budgetläget un-

der de senast förflutna krisåren och under den närmast liggande framtiden. Ett gemensamt drag för krisårens budgeter har varit, att de icke helt kunnat finansieras med respektive budgetårs verkliga inkomster. Vad innevarande och nästkommande budgetår beträffar, torde det icke vara behöfligt att erinra om de olika skäl, som ansetts motivera den förda finanspolitiken. Obesträtt är, att upplåningen för offentliga arbeten gjort det möjligt att hålla de ofrånkomliga skattehöjningarna inom mycket snävare gränser, än annars blivit fallet. Även med den starkaste begränsning av anslagen, som från något håll inom riksdagen förordats, skulle en finansiering med verkliga inkomster ha krävt skattehöjningar, utöver nu genomförda eller föreslagna, på minst 150 miljoner kronor under nu åsyftade båda budgetår tillsammans. Lika obesträtt är emellertid å andra sidan, att återbetalningen av lånen måste belasta de närmaste årens statsregleringar och för dem göra behovet av skattemedel större, än det under i övrigt lika förhållanden annars skulle ha varit.

Vid övervägandet av detta behov torde även andra omständigheter få hållas i minnet. Den extraordinära upplåningen har fogats in som led i strävan att snabbare komma ut ur ett nedtryckt konjunkturläge och sålunda alltid betraktats såsom till tiden begränsad. Med den förbättrade konjunkturen blir målet följaktligen att starkt inskränka eller helt inställa denna upplåning. Men då det finns anledning att räkna med en betydande arbetslöshet av mera stadigvarande karaktär även under en förbättrad konjunktur, försvinner icke behovet av statliga åtgärder, för vilka kostnaderna sålunda skulle bestridas av verkliga inkomster. Dessa omständigheter torde komma att sätta sin prägel redan på arbetet med nästa års statsverksproposition.

Läget skulle ha tett sig åtskilligt mindre ansträngt, om icke på grund av krisens långvarighet alla reserver blivit praktiskt taget förbrukade. Vid början av budgetåret 1931/1932 uppgingo sålunda de sammanlagda tillgångarna i kassafond, amorteringsfond och rusdrycksmedelsfond till 243 miljoner kronor. Två år senare hade de minskats till 83 miljoner kronor. För finansiering av de båda riksstaterna 1931/1932 och 1932/1933 hade av dessa fonderade medel tagits i anspråk 165 miljoner kronor. Största delen av de kvarstående behållningarna har förts till kassafonden, som vid början av nu löpande budgetår hade en storlek av omkring 59 miljoner kronor. Det måste anses för en mycket angelägen uppgift att så snabbt sig göra låter ånyo skapa reserver, som under en period av sjunkande inkomster kunna bidra till budgetens finansiering.

Innan detta önskemål kan börja förverkligas, gör sig emellertid ett annat behov påmint, nämligen täckandet av redan konstaterade förluster och återupptagandet av mera normala fonderingar, som de sista åren fått stå tillbaka. Den förut lämnade översikten ger vid handen, att — bortsett från eventuella förluster på spannmålsregleringen — åsyftade brister och uppskjutna fonderingar kunna beräknas uppgå till en sum-

ma på inemot 75 miljoner kronor. Uppkommande överskott i de närmaste årens statsregleringar få sålunda anses vara i förväg reserverade för täckande av dylika brister, sedan kassafonden först nått en storlek, som är tillfredsställande. Då därtill kommer, att tillfälliga inkomster i år bidra till budgetens finansiering i en omfattning som normalt icke kan påräknas, behöver det knappast understrykas, att en på grund av förbättrade konjunkturer något rikligare tillströmning av inkomster ingalunda kommer att skapa överflöd vid uppgörandet av de närmaste årens statsregleringar.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte

dels — med ändring av i statsverkspropositionen framlagda förslag angående upptagande å riksstaten för budgetåret 1934/1935 av vissa inkomsttitlar — föreslå riksdagen att i nämnda riksstat beräkna följande inkomsttitlar sålunda:

Stämpelmedel, <i>bevilning</i> (därav arvsskatt och skatt för gåva 25,000,000 kronor samt stämpelavgift å bouppteckningar m. m. 3,000,000 kronor)	kronor	58,000,000
Tullmedel, <i>bevilning</i>	»	121,000,000
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevilning</i>	»	83,000,000
Avgifter för kontroll å handeln med farmaceutiska specialiteter	»	44,000
Fyr- och båkmedel	»	3,500,000
Telegrafverket	»	31,000,000
Statens järnvägar	»	12,000,000
Statens bostadslånefond	»	2,900,000
Allmänna järnvägslånefonden	»	650,000
Vattenkraftslånefonden	»	320,000
Statens avdikningslånefond	»	925,000
Egnahemslånefonden	»	7,200,000
Jordförmedlingsfonden	»	20,000
Täckdikningslånefonden	»	155,000
Kraftledningslånefonden	»	510,000
Hemslöjdslånefonden	»	4,000
Spannmålslagerhusfonden	»	10,000
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	»	1,000
Statens slakterilånefond	»	10,000

Kungl. Maj:ts proposition nr 278.

Lånefonden för ackordslån och för-		
lagslån åt hantverkare	kronor	40,000
Rederilånefonden	»	725,000
Andel i riksbankens vinst	»	7,000,000
Riksgäldskontorets inkomstmedel	»	17,800,000;

dels föreslå riksdagen att — med uteslutande av de i förslaget till riksstat för budgetåret 1934/1935 upptagna inkomsttitlarna skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl samt slaktdjursavgifter — i nämnda riksstat under rubriken Uppbörd i statens verksamhet uppföra följande inkomsttitlar sålunda:

Avgifter för prisreglering på jord-		
brukets område	kronor	10,500,000
Avgifter för täckande av förluster		
å spannmålsregleringen	»	8,000,000;

dels ock — med ändring av i statsverkspropositionen därutinnan framlagt förslag — föreslå riksdagen att bland utgifter för kapitalökning under rubriken Avbetalning å statsskulden till avskrivning av visst i fonden för förlag till statsverket ingående lånekapital för budgetåret 1934/1935 anvisa ett förslagsanslag av kronor 36,000,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Broomé.

Bilaga.

Utgifter för kapitalökning, att täckas av lånemedel.

(Tabellerna grunda sig, såvitt angår av riksdagen anvisade anslag, på riksdagens beslut t. o. m. den 23 maj 1934.)

Anslagsrubrik		Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
Statens affärsverksamhet.				
A. Postverket.				
1	Inköp av inventarier för postverkets behov, <i>reservationsanslag</i>	300,000	—	300,000
2	Till- och ombyggnad av posthuset i Linkö- ping, <i>reservationsanslag</i>	365,000	—	365,000
3	Inköp av fastighet i Visby, <i>reservationsanslag</i>	* 300,000	— 14,000	286,000
4	Förvärfvande av mark till landningsfält för flygplan, <i>reservationsanslag</i>	100,000	—	100,000
5	Belysningsanläggningar för luftfartsleder, <i>re- servationsanslag</i>	90,000	—	90,000
Säger för postverket		1,155,000	— 14,000	1,141,000
B. Telegrafverket.				
1	Telefonstationsbyggnad i kvarteret Jericho i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	800,000	—	800,000
2	Telefonstationsbyggnad i Örnsköldsvik, <i>re- servationsanslag</i>	175,000	—	175,000
3	Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende, <i>reservationsanslag</i>	12,350,000	—	
Säger för telegrafverket		13,325,000	—	975,000
C. Statens järnvägar.				
Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar:				
Dubbelspårsbyggnader och linjeomlägg- ningar:				
1	Dubbelspårsanläggning mellan Östansjö och Vretstorp, <i>reservationsanslag</i>	480,000	—	480,000
Bangårdar:				
2	Ombyggnad och utvidgning av ranger- bangården i Nässjö, <i>reservationsanslag</i>	200,000	—	
3	Gångbroar och gångtunnlar, <i>reservations- anslag</i>	100,000	—	100,000
4	Fortlöpande förstärkning av spåröverbygg- naden, <i>reservationsanslag</i>	1,700,000	—	1,700,000

* Beräknat belopp.

	Anslagsrubrik	Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
5	Skenfria vägkorsningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	250,000	—	250,000
6	Växel- och signalsäkerhetsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000	—	1,000,000
7	Telefonledningar och kabelarbeten, <i>reservationsanslag</i>	100,000	—	100,000
8	Elektriska belysningsanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	50,000	—	50,000
	Lokomotivstations- och driftverkstadsanläggningar m. m.:			
9	Anordningar för förbättrad driftsekonomi vid lokomotivstationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	50,000	—	50,000
	Anläggningar vid huvudverkstäder:			
10	Utvidgning och modernisering av centralverkstaden i Örebro, <i>reservationsanslag</i>	425,000	—	425,000
11	Elektrifiering av banorna Stockholm—Krylbo—Ånge och Örebro—Krylbo, <i>reservationsanslag</i>	13,400,000	—	13,400,000
12	Elektrifiering av banorna Göteborg—Malmö och Ängelholm—Hälsingborg, <i>reservationsanslag</i>	11,150,000	—	11,150,000
13	Fortsatt elektrifiering av statsbanorna, <i>reservationsanslag</i>	*15,000,000	—4,000,000 ¹	11,000,000
14	Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten, <i>reservationsanslag</i>	600,000	—	600,000
—	— — — — —	—	—	—
	Rullande materiel:			
16	Person- och resgodsvagnar, <i>reservationsanslag</i>	750,000	—	750,000
17	Postvagnar, <i>reservationsanslag</i>	165,000	—	165,000
	Säger för statens järnvägar	45,420,000	—4,000,000	41,220,000
	D. Statens vattenfallsverk.			
	Kraftverken:			
	Trollhätte kraftverk:			
1	Ny tillöppskanal till Trollhätte kraftstation, <i>reservationsanslag</i>	800,000	—	500,000
	Motala kraftverk:			
2	Kraftstation vid Malfors, <i>reservationsanslag</i>	3,100,000	—	3,100,000

* Beräknat belopp.

¹ Under rubrik »Elektrifiering av banorna Laxå—Charlottenberg. Södertälje södra—Eskilstuna med bilinjer och Uppsala—Gävle».

A n s l a g s r u b r i k		Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
3	Västerås kraftverk: Askfilteranläggning vid ångkraftstationen i Västerås, <i>reservationsanslag</i>	100,000	—	100,000
—	Ytterligare utvidgning av ångkraftstatio- nen i Västerås, <i>reservationsanslag</i> ..	—	+ 750,000	750,000
4	Distributionsanläggningar och därmed sam- manhängande arbeten vid statens kraft- verk, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000	—	2,000,000
Säger för statens vattenfallsverk		6,000,000	+ 750,000	6,450,000
Summa		65,900,000	— 3,264,000	49,786,000
Fonden för statens aktier.				
—	Tecknande av aktier i ett institut för medel- lång och långfristig kreditgivning åt före- tag inom näringslivet, <i>reservationsanslag</i> ..	—	+ 5,000,000	
Statens utlåningsfonder.				
1	Luftfartslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	500,000	—	500,000
—	-----	—	—	—
3	Statens avdikningslånefond, <i>reservationsanslag</i>	3,200,000	—	2,400,000
4	Egnahemslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	9,000,000	—	9,000,000
5	Fiskerilånefonden, <i>reservationsanslag</i>	300,000	—	300,000
—	Jordförmedlingsfonden, <i>reservationsanslag</i> ..	—	+ 850,000	
—	-----	—	—	—
7	Statens mejerilånefond, <i>reservationsanslag</i> ..	1,000,000	—	1,000,000
8	Spannmålslagerhusfonden, <i>reservationsanslag</i>	1,700,000	—	1,700,000
9	Spannmålskreditfonden, <i>reservationsanslag</i> ..	1,000,000	—	1,000,000
10	Kommunskogslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	45,000	—	45,000
11	Statens fruktodlingslånefond, <i>reservationsan- slag</i>	500,000	—	500,000
12	Lånefonden för ackordslån och förlagslån åt hantverkare, <i>reservationsanslag</i>	1,000,000	—	1,000,000
13	Fonden för låneunderstöd, <i>reservationsanslag</i>	* 180,000	1 —	1
—	Fonden för låneunderstöd: Lån för istånd- sättande av Mellersta Östergötlands järn- vägar, <i>reservationsanslag</i>	—	+ 210,000	210,000
Summa		18,425,000	+ 1,060,000	17,655,000

* Beräknat belopp.

¹ Det i statsverkspropositionen beräknade reservationsanslaget å 180,000 kr. har i prop. nr 193 och nr 213 uppdelats å två särskilda reservationsanslag, det ena å 150,000 kr. till lån för anordnande av vissa alkoholistanstalter och det andra å 30,000 kr. till lån för om- och tillbyggnad av Jönköpings läns landstings nuvarande skyddshem i Höreda socken. — Det förra anslaget å 150,000 kr. har riksdagen avlört från lånebudgeten; beträffande det senare anslaget å 30,000 kr. föreligger ännu icke något riksdagens beslut.

	A n s l a g s r u b r i k	Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
	Fonden för förlag till statsverket.			
	A. Anslag till allmänna arbeten, att utgå av lånemedel med kort amorteringstid.			
	Försvarsdepartementet:			
1	Statsbeställningar, <i>reservationsanslag</i>	10,000,000	—	
	Socialdepartementet:			
2	Statliga och statskommunala reservarbe- ten, <i>reservationsanslag</i>	*48,000,000	—2,000,000	
3	Statliga beredskapsarbeten, <i>reservationsan- slag</i>	*5,000,000	—	
4	Bidrag till kommunala beredskapsarbeten, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000	—	
5	Främjande av bostadsbyggande, <i>reserva- tionsanslag</i>	*10,000,000	—	
6	Förbättring av slumbostadsbeståndet, <i>re- servationsanslag</i>	*3,000,000	—3,000,000	—
	Kommunikationsdepartementet:			
7	Skenfria korsningar, <i>reservationsanslag</i> ..	4,500,000	—	
8	Broar och hamnar, <i>reservationsanslag</i> ...	6,500,000	—	
9	Vissa vägbyggnadsarbeten, <i>reservationsan- slag</i>	3,200,000	—	
10	Stensättning av vägar, <i>reservationsanslag</i>	5,000,000	—	
—	Elektrifiering av banorna Laxå—Charlot- tenberg, Södertälje södra—Eskilstuna med bilinjer och Uppsala—Gävle, <i>reser- vationsanslag</i>	—	+ 4,000,000	4,000,000
11	Statsbana Malung—Vansbro, <i>reservations- anslag</i>	700,000	—	
12	Tillverkning av vagnar m. m. för statens järnvägar, <i>reservationsanslag</i>	3,250,000	—	
13	Vissa banarbeten m. m. för statens järn- vägar, <i>reservationsanslag</i>	950,000	—	
	Jordbruksdepartementet:			
14	Bidrag till gödselvårdsanläggningar, <i>reser- vationsanslag</i>	700,000	—	700,000
15	Bidrag för uppförande av spannmålslager- hus, <i>reservationsanslag</i>	300,000	—	300,000
16	Torrläggningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, <i>reservationsanslag</i>	6,000,000	—	4,000,000
17	Bidrag till täckdikningar, <i>reservationsan- slag</i>	1,500,000	—	1,500,000
18	Åtgärder för beredande av jord åt arbets- lösa m. m., <i>reservationsanslag</i>	*3,000,000	—3,000,000	—
19	Byggande av nybyggesvägar, <i>reservations- anslag</i>	150,000	—	150,000

* Beräknat belopp.

Anslagsrubrik		Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
20	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i en- skild ägo, <i>reservationsanslag</i>	500,000	—	500,000
21	Vissa tillfälliga skogsvårdsåtgärder å en- skildas skogar, <i>reservationsanslag</i>	3,500,000	—	3,500,000
22	Vissa åtgärder på skogshushållningens om- råde m. m., <i>reservationsanslag</i>	* 1,100,000	— 200,000	900,000
Handelsdepartementet:				
23	Byggnade av nytt fyrskepp, <i>reservations- anslag</i>	75,000	—	
24	Byggnade av nytt tjänstefartyg för västra lotsdistriktet, <i>reservationsanslag</i>	300,000	—	
25	Undersöknings- och förberedande gruvar- beten inom Västerbottens län, <i>reserva- tionsanslag</i>	485,000	—	
Säger för anslag till allmänna arbeten, att utgå av lånemedel med kort amorteringstid		122,710,000	— 4,200,000	15,550,000
B. Statliga byggnader.				
Justitiedepartementet:				
1	Uppförande av en verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Malmö, <i>reservations- anslag</i>	*200,000	— 30,000	
2	Uppförande av en verkstadsbyggnad vid centralfängelset å Härlanda, <i>reservations- anslag</i>	*220,000	— 25,000	
Försvarsdepartementet:				
3	Modernisering av vissa marinrättningar vid marinen, <i>reservationsanslag</i>	*250,000	—	
Socialdepartementet:				
4	Utvidgning av tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	250,000	—	
5	Byggnader för statens bakteriologiska la- boratorium, <i>reservationsanslag</i>	200,000	—	
6	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnes- sjukhus, <i>reservationsanslag</i>	*3,950,000	— 84,500	
Kommunikationsdepartementet:				
7	Beredande av utvidgade lokaler åt gene- raltullstyrelsen m. m., <i>reservationsanslag</i>	525,000	—	
8	Tillbyggnad till och grundförstärkning av lantmäteristyrelsens hus i Stockholm m. m., <i>reservationsanslag</i>	132,500	—	
9	Om- och tillbyggnad av landsstatshuset i Karlskrona, <i>reservationsanslag</i>	70,000	—	
10	Om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad, <i>reservationsanslag</i>	130,000	—	

* Beräknat belopp.

Anslagsrubrik		Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
11	Nybyggnad för lantmäterikontoret i Värmlands län m. m., <i>reservationsanslag</i>	100,000	—	
12	Nybyggnad för lantmäterikontoret i Västmanlands län m. m., <i>reservationsanslag</i> ..	*190,000	— 11,000	
13	Flygelbyggnad till landsstatshuset i Härnösand, <i>reservationsanslag</i>	45,000	—	
14	Om- och tillbyggnad av landsstatshuset i Umeå, <i>reservationsanslag</i>	138,000	—	
Ecklesiastikdepartementet:				
15	Uppförande av en byggnad för ett landsarkiv i Härnösand, <i>reservationsanslag</i> ..	100,000	—	
16	Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m., <i>reservationsanslag</i>	530,000	—	
17	Uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	170,000	—	170,000
18	Uppförande och inredning av byggnad för obstetrisk-gynekologiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	*316,425	— 50	
19	Uppförande av en växthusbyggnad för den botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	192,625	—	
20	Om- och tillbyggnadsarbeten vid universitetsbiblioteket i Uppsala, <i>reservationsanslag</i>	300,000	—	
21	Uppförande av en byggnad m. m. för kemiska institutionen vid universitetet i Lund, <i>reservationsanslag</i>	200,000	—	
22	Om- och tillbyggnadsarbeten vid universitetsbiblioteket i Lund, <i>reservationsanslag</i>	200,000	—	
23	Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m., <i>reservationsanslag</i>	1,413,000	—	
24	Uppförande av ett laboratorium för svetsningsteknik vid tekniska högskolan m. m., <i>reservationsanslag</i>	26,100	—	
25	Uppförande av nybyggnad för kansli m. m. och för laboratorium för byggnadsstatik vid tekniska högskolan, <i>reservationsanslag</i>	478,500	—	
26	Uppförande och inredning av byggnad för fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid Chalmers tekniska institut, <i>reservationsanslag</i>	*400,000	—	

* Beräknat belopp.

A n s l a g s r u b r i k		Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
27	Ombyggnads- och ändringsarbeten m. m. vid blindinstitutet å Tomtebodan och för- skolan för blindas i Växjö, <i>reservations- anslag</i>	*283,150	¹ —	
	Jordbruksdepartementet:			
28	Byggnadsarbeten och vissa andra engångs- kostnader avseende lantbrukshögskolan, <i>reservationsanslag</i>	146,500	—	146,500
29	Byggnadsarbeten vid lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp, <i>re- servationsanslag</i>	*400,000	—	400,000
	Säger för statliga byggnader	11,556,800	— 150,550	716,500
	C. Låneunderstöd.			
	Socialdepartementet:			
1	Lån till kommunala beredskapsarbeten, <i>re- servationsanslag</i>	*5,000,000	—	
2	Lån till främjande av enskild företagsam- het, <i>reservationsanslag</i>	*5,000,000	—	
	Jordbruksdepartementet:			
—	Lån till sammanslutningar av fiskare för främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	+ 700,000	700,000
3	Lånefond för inmontering av vedeldnings- pannor vid kommuner m. fl. tillhöriga värmeanläggningar, <i>reservationsanslag</i> ..	*2,500,000	— 500,000	² 2,000,000
4	Arbetarsmåbrukslånefonden, <i>reservations- anslag</i>	8,000,000	—	5,000,000
	Säger för låneunderstöd	20,500,000	+ 200,000	7,700,000
	D. Övriga anslag.			
	Försvarsdepartementet:			
1	Nya byggnader för Stockholms tygstation m. m., <i>reservationsanslag</i>	547,000	—	
	Finansdepartementet:			
2	Täckande av statens järnvägars återstående fordran hos Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag för frakttillägg för år 1932 ..	1,306,000	—	
3	Tullverkets båtlånefond, <i>reservationsanslag</i>	*150,000	—	
	Jordbruksdepartementet:			
—	Förlagskapital åt Svenska spannmålsföre- ningen u. p. a., <i>reservationsanslag</i>	—	+ 65,000,000	65,000,000

* Beräknat belopp.

¹ Det i statsverkspropositionen beräknade reservationsanslaget å 283,150 kr. har i prop. nr 47 uppdelats å två särskilda reservationsanslag, det ena å 221,650 kr. till ombyggnad av förskolans å Tomtebodan fastighet och det andra å 61,500 kr. till reparations- och ändringsarbeten å den för hantverksskolan i Växjö för blindas kvinnor avsedda fastigheten.

² Under rubrik »Vedeldningslånefonden».

	A n s l a g s r u b r i k	Anslagsbelopp enligt stats- verksproposi- tionen	Ökning (+) minskning (—) enligt särskild proposition	Av riksdagen anvisade anslag
		Kronor	Kronor	Kronor
—	Handelsdepartementet: Lån till vissa främmande stater för bere- dande av likvid för till vederbörande land levererade inhemska varor, <i>reserva- tionsanslag</i>	—	+10,000,000	
	Säger för övriga anslag	2,003,000	+75,000,000	65,000,000
	Summa	156,769,800	+70,849,450	88,966,500
	Totala lånebudgeten	241,094,800	+73,645,450	156,407,500

Sammanfattning.

T i t e l	Av Kungl. Maj:t i statsverks- propositionen och särskilda propositioner äskade anslags- belopp	Av riks- dagen av- slagna anslags- äskanden	Av riksdagen anvisade anslagsbelopp	Av riksdagen ännu ej be- handlade an- slagsäskanden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Statens affärsverksamhet	62,636,000	300,000	49,786,000	12,550,000
Fonden för statens aktier	5,000,000	—	—	5,000,000
Statens utlåningsfonder	19,485,000	950,000	17,655,000	880,000
Fonden för förlag till statsverket: Anslag till allmänna arbeten, att ut- gå av låne-medel med kort amorte- ringstid	118,510,000	2,000,000	15,550,000	100,960,000
Statliga byggnader	11,406,250	—	716,500	10,689,750
Låneunderstöd	20,700,000	3,000,000	7,700,000	10,000,000
Övriga anslag	77,003,000	—	65,000,000	12,003,000
Summa	314,740,250	6,250,000	156,407,500	152,082,750

Av tabellerna framgår, att under förutsättning av bifall till Kungl. Maj:ts förslag om ännu icke behandlade anslagsäskanden lånebudgetens slutsumma kommer att utgöra 308,490,250 kronor eller 67,395,450 kronor mera än enligt statsverkspropositionen.

På gemensamma voteringar äro beroende följande anslag:

A n s l a g s r u b r i k	Kungl. Maj:ts förslag	Första kammarens beslut	Andra kammarens beslut
	Kronor	Kronor	Kronor
Statens affärsverksamhet:			
B 3. Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende, <i>reservationsanslag</i>	12,350,000	10,350,000	12,350,000
C 2. Ombyggnad och utvidgning av ranger- bangården i Nässjö, <i>reservationsanslag</i>	200,000	—	200,000